Ulkoasiainvaliokunta

Torstai 26.11.2015 klo 12.00—13.00

Läsnä
puheenjohtaja Antti Kaikkonen kesk
varapuheenjohtaja Pertti Salolainen kok
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Tiina Elovaara ps
jäsen Pekka Haavisto vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Seppo Kääriäinen kesk
jäsen Aila Paloniemi kesk
jäsen Antti Rinne sd
jäsen Erkki Tuomioja sd
jäsen Jutta Urpilainen sd (8, 9) (7 osittain)
jäsen Stefan Wallin r
jäsen Matti Vanhanen kesk
jäsen Sofia Vikman kok
varajäsen Ilkka Kanerva kok
varajäsen Jaana Pelkonen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Mika Raatikainen ps

Sihteeri
valiokuntaneuvos Olli-Pekka Jalonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisestä tiedonannosta ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (konfliktimineraalien vastuullinen hankinta)
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 23/2014 vp

Valiokunta hyväksyi kannanoton: ulkoasiainvaliokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan. Valiokunta pitää vastuullisuutta koskevaa aloitetta politiikkajohdonmukaisuuden kannalta tärkeänä ja korostaa, että tulevassa järjestelmässä tulee huomioida riittävällä tavalla yrityksille koituva hallinnollinen ja taloudellinen taakka suhtees-

sa toimien vaikuttavuuteen. Valiokunta painottaa tulevan järjestelmän toimivuuden ja selkeyden merkitystä. Valiokunta toteaa, että muun muassa Euroopan parlamentti on pitänyt pakottavaa järjestelmää tarpeellisena, mitä myös valiokunta pitää perusteltuna. Valiokunta toteaa, että Suomen lähtökohtana neuvotteluissa on ollut vapaaehtoisuuteen perustuva järjestelmä, mutta voi hyväksyä myös pakottavan järjestelmän, mikäli siihen jatkoneuvotteluissa päädytään. Valiokunta pitää tärkeänä, että järjestelmän vaikutukset keskitetään tuotantoketjun alkuvaiheeseen, eikä sitä tulisi ulottaa sellaisiin tuotteisiin tai komponentteihin, joiden valvonta on käytännössä mahdotonta. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ”konflikti” ja ”korkean riskin alue” tulisi jatkoneuvotteluissa määritellä selkeästi.

Ed. Arhinmäki (vas) ehdotti, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen kannan: Valiokunta toteaa, että Suomen pitää ajaa voimakkaasti pakottavaa järjestelmää. Tämä on myös Euroopan parlamentin kanta. Vapaaehtoisuuden pohjalta ei ole mahdollista saavuttaa aloitteen tavoitteita vaan vapaaehtoisuus vesittää pahasti pyrkimyksen estää kansainvälisellä raaka-ainekaupalla ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneiden aseellisten ryhmien rahoitusta ja pitkittää entisestään konflikteja. Mikäli EU pyrkii suitsimaan konfliktimineraalien kauppaa vapaaehtoisuuteen perustuvalla järjestelmällä, josta suljetaan pois lähes kaikki toimitusketjun loppupään yritykset, jää EU-sääntely jo syntyessään jälkeen mm. Yhdysvaltain ja Afrikan suurten järvien alueen maiden jo toimeenpanemista sitovista vastuullisuusjärjestelmistä.

Esitys raukesi kannattamattomana.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selvitys Suomen osallistumisesta kansainväliseen kriisinhallintaan

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 40/2005 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 19/2015 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 5/2015 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 10/2014 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 14/2014 vp

Jatkokirjelmä UTPJ 19/2015 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti ryhtyä käsittelemään asiaa.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten puolustusvaliokuntaan jatkokirjelmän UTPJ 19/2015 vp.

5. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission tulkintaohje Israelin vuoden 1967 jälkeen miehittämillä alueilla tuotettujen tuotteiden alkuperän merkitsemisestä

Valtioneuvoston E-selvitys E 69/2015 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei se ota asiaa käsiteltäväksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: EU:n laajentuminen; komission laajentumispaketti 2015
Valtioneuvoston E-selvitys E 71/2015 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei se ota asiaa käsiteltäväksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Euroopan unionin neuvoston kokous 17.11.2015 (Puolustusministerikokous)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 87/2015 vp
EUN-raportti puolustusministeriön raportti, Liite A 7

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi puolustusministeriön raportti 23.11.2015.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Jussi Niinistö, puolustusministeriö
- ministerin sotilasneuvonantaja, kommodori Rami Peltonen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Sanna Laaksonen, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Raportointi valmis.

8. Muut asiat

Valiokunnan tapaaminen: ulkoministeri Soini 26.11.2015 klo 17.30, Smolna

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on pe 27.11.2015 klo 11.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli-Pekka Jalonen